కథానిక:

'తువ్వాయి'

“పద్మ”

అంభా! అని ఆవు అరిచింది కోడెదూడ కట్టుని తెంపుకుని తల్లి దగ్గరకు ఉరకలు వేసింది రామయ్య కాపూ, పాలికాపూ దగ్గరే ఉన్నారు ప్రతీరోజులాగ పాలికాపు దూడను కట్టడాన్కి వెళ్ళలేదు ఇద్దరూ ఆవు వైపే చూస్తున్నారు 'నందిని చాలా శ్రమపడుతోందిరా వెంకా!' అన్నాడు రామన్న కాపు

'మాతల్లి మరిడమ్మ తల్లీ సల్లగా దూడల్నిరచ్చించు మాతల్లీ, కోడి పెట్ట నిస్తాను' అంటూ మొక్కేడు వెంకన్న

'రాత్రిగ్గాని ప్రసవం కాదురా! వెంకా!' అంటూ ఆవు గంగడోలు నిమురుతూ అన్నాడు రామయ్య నందిని కళ్ళమ్మట, నీళ్లు కారుతున్నాయి రామయ్య కాపు చూడలేకపోయేడు 'నందినీ ఎంతబాధపస్తున్నావమ్మా! 'డాకటరిని తీసుకురానాండి' అన్నాడు వెంకన్న

'పసువుల డాక్టరుని తీసుకురా వేగం! వెంకన్న పరిగెత్తేడు తూరీగలాగు

తనభార్య కిందటిరోజున నెప్పులు పడుతోంటే 'ఊఁ,' అన్న ప్రతీ మూలుగుకీ తనకేదో బాధ కలిగింది మంత్రసాని వచ్చింది తనకేం తోచక డాక్టరు దగ్గరకు వెళ్ళేడు స్వయంగా డాక్టరు గుమ్మంలో అడుగుపెట్టేడో లేదో, 'మగ పిల్లాడు!' అంది మంత్రసాని సంతోషంతో రామయ్య, ఏడీ అంటూ డాక్టరు మాట మరచి పరిగెత్తేడు పురుటి గదివైపు ఇల్లాలుని చూసేడు గబుక్కుని శిశువుని తీసుకుని ముద్దాడేడు

కోడెదూడ ఆవు దగ్గరకు వెళ్లింది ఆవు తనబాధను మరచి దాని వీపు నాకుతోంది 'వెళ్లిన వెంకన్న ఇంకా రాలేదేం చెప్మా!' అనుకుంటున్నాడు మళ్లీ ఆవు అరచి కిందపడుకుంది ఊరికే రొప్పుతోంది ఆ బాధ చూడలేక కళ్లుమూసుకున్నాడు మరుక్షణంలో ఆవుకి దూడ పుట్టింది మాలచ్చిమి దాన్ని తీసి తుడిచి ఆవు ముందరపెట్టింది ఆవు నాకుతోంది మాయాగట్రా శుభ్రం చేసింది 'గిత్త'అంది మాలచ్చి ఇంతలోకి వచ్చేడు వెంకన్న, ఒక్కతే 'ఒకే దూడ గోళ్లుగిల్లి ఇంత తవుగు చెయ్యారా నందినికి' అన్నాడు రామయ్య కోపం కక్కడంనుంచోకుండా మరిడమ్మ గుడికివెళ్లి తలపాగా నడుముకి చుట్టి రెండుకోడిపిల్లల్ని అక్కడవదిలేసేడు.

2

రోజులు దొర్లుతున్న కొద్దీ రామయ్య కాపుకి గౌరవంకూడా పెరుగుతూంది పొలంతోపాటు వెంకన్న పెళ్ళాం పిల్లలు కూడా రామయ్య కాపు ఇంట్లోనే వుంటున్నారు 'పిల్లాడు పుట్టిన వేళావిశేషంరా!' అన్నాడు ఒక జ్యోతిష్కుడు

'అదృషం' అంది ఒక మహా ఇల్లాలు ఎవరికి తోచింది వారు అన్నారు రామయ్యకాపు ఇదివరకులాగే జీవితంలో ఏ మార్పూ తీసుకురాకుండా దొర్లిస్తున్నాడు దినాల్ని

'తువ్వాయి!' అన్నాడు కేరింతాలు కొడుతూ లక్ష్మయ్య పాకుతూ తువ్వాయి దగ్గరకు వెళ్ళేడు పడుకున్న దాని చెవులు పట్టుకుని ఆడుతున్నాడు లక్ష్మయ్య 'తువ్వాయి' తొక్కేస్తుంది బాబూ 'అంటూ మాలచ్చిమి తియ్యబోయింది పిల్లాడిని ఏడుస్తూ తువ్వాయి చెవుల్ని పట్టుకున్నాడు 'బాబూ మారెంపెట్టకండి! 'అంటూ వదలించబోతూంది వెంకన్న మాలచ్చిమితో నందిని పిల్లలు పొగరుబోతువు కావులేవె వదిలేయ్!' అన్నాడు వదిలేసింది ఆ రోజునుంచీ నందిని రెండో కొడుకు 'రాము'తో లక్ష్మయ్య ఆడటం మొదలెట్టేడు పాలకోసం తప్పితే తల్లి దగ్గర కిద్దరూ వెళ్ళేవారుకాదు లక్ష్మయ్య నడక నేర్చేడు తప్పటడుగులు వేస్తూ తువ్వాయి మెడని కౌగలించుకునేవాడు తువ్వాయి మీద తలపెట్టి నిద్రపోయేవాడు 'రామూ' కూడా లక్ష్మయ్య కనపడకపోతే గింజుకునేది కట్టురాట ఊడిపోయేటంత హంగామా చేసేది.

3

'లక్ష్మయ్యని బళ్లో వెయ్యాలిరా వెంకా'

'పంతుల్ని పిలవమంటారేటి' అన్నాడు వెంకన్న

మర్నాడు అక్షరాభ్యాసంతో బడికి వెళ్లటం ప్రారంభంచేసేడు పంతులు బెత్తంతీసి ఒక్కనాడూ ఏ పిల్లనీ కొట్టి ఎరక్కపోవటంవలన పంతులు బడి అన్నా పంతులన్నా ఆ వూళ్లో వాళ్లందరికీ ప్రేమ వేసంకాలంలో ఎండవేళ పంతులు బళ్లో పేకాటలు జోరుగా సాగిస్తారు ఊళ్లో యువకులు కాపులూను పంతులు కలిగిలు కదా! అని ఊరుకునేవాడు వాళ్లైనా వాళ్ల మానానివచ్చి ఆడుకుపోయేవారే గాని ఎన్నడూ ఒక సుద్దముక్కైనా ముట్టేవారు కాదు

లక్ష్మయ్య బడికి వెళ్లేటప్పుడు తువ్వాయి కూడావచ్చి లక్ష్మయ్య పక్కనే పడుకుంది నెమరేస్తూ అఆలు తో పాటు తువ్వాయి సంజ్ఞల్ని కూడా నేర్చేడు లక్ష్మయ్య.

4

ఆవేళ ఇన్‌స్పెక్టరు వచ్చేడు అకస్మాత్తుగా తువ్వాయి ఇంతమందీ లేచి నుంచుంటే తనూ నుంచుంది అంతా కూర్చుంటే లక్ష్మయ్య పక్కనే తనూ పడుకుంది

'ఛీ ఛీ ఆవుదూడ లేమిటండీ బళ్లోకి' అన్నాడు ఇన్‌స్పెక్టరు రామూర్తి

'బాబూ' అదేం చెయ్యదు వచ్చి

కార్‌బైడ్

గాస్ లాంతర్లు

కొత్త లాంతర్లు. ధరలు తగ్గింపబడినవి 10 సం॥లు గ్యారంటి గవర్నమెంటు ఆఫీసులలో అప్రూవు కాబడినవి మంచి ప్రకాశ వంతమైన వెలుతు రిచ్చును వెంటనే ఆర్డరివ్వండి అంత తక్కువ ఖరీదుకు యితరచోట్ల దొరకవు ఖరీదు రు 18/-. పోస్టేజి వగైరా. రు 5/-లు మూడు వారాలు తర్వాత ఖరీదు రు 36/ లు అవుతుంది

STANDARD W Co

Post Box 288, Calcutta 1

లక్ష్మయ్య కాపుతో వెళ్లిపోతుంది

'నాన్సెన్స్!' అంటూ దాన్ని తన్నేడు అంతే లక్ష్మయ్య లేచి పలకతో ఇన్స్పెక్టరు మొఖంమీద కొట్టి ఇంటికి పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చేడు తువ్వాయి కూడా లక్ష్మయ్య వెనకాలే గెంతులేస్తూ వచ్చింది కొడుకు పరిగెత్తుకుంటూ రావటాన్ని చూసి తండ్రి గాభరాపడ్డాడు తువ్వాయిమీద జోగుకాలుమచ్చ స్పష్టంగా కనపడుతోంది

5

ఆ రాత్రి పెళ్లున జ్వరం వచ్చింది వళు సలసలా కాగిపోతోంది లక్ష్మయ్యకు పలవరిస్తున్నాడు 'పధవ తంతవేం తువ్వాయిని అనుభవిస్తాడు' అన్నాడు

'నాన్నా పంతులి బరికి నేనింక వెళ్లను నువ్వేమీ అనవు కాదూ' అన్నాడు రామయ్య గుండె నీరైపోయింది

'అనను లేరా లక్ష్మయ్యా' అన్నాడు

మర్నాడు మామూలుగా లక్ష్మయ్య రాకపోటంతో తువ్వాయి గుంజకట్టు తెంపుకుని ఇల్లంతా దొడుతీసింది లక్ష్మయ్య మంచందగ్గరకువచ్చి తలతో లక్ష్మయ్యని తడిమింది

పడుకున్న లక్ష్మయ్య, తువ్వాయి మెడ గబుక్కున కౌగలించుకున్నాడు

పంతులు రామ్మూర్తికి కట్టుకట్టి పంపించేరు వాళ్లింటికి పంతులు రామయ్యతో జరిగిందంతా చెప్పేరు రామయ్య అంత విని

'వాడు దానికన్న ఒకరోజు మత్రమే పెద్ద ఇంలకీ తువ్వాయంటే అంత ప్రేమేమిటో!' అన్నాడు

'అసలు వాడికి చాలా తెలివితేటలున్నాయి పట్నం పంపి పెద్దచదువు చదివించండి' అన్నాడు పంతులు పైమాటలు వినిపించుకోకుండా

'సరే వెళ్లొస్తా!' అంటూ పంతులు రామయ్య మాట్లాడకపోవటం చూసి అన్నాడు

'నాన్నా పట్నం వెళ్తావా' అన్నాడు జ్వరం తగ్గినతర్వాత రామయ్య లక్ష్మయ్యను

'ఊహూ!' అన్నాడు 'మరేం చేస్తావురా?'

'తువ్వాయితో ఆడుకుంటాను' అన్నాడు వెంకన్న, 'వ్యవసాయంలోకి బాబుగార్ని పెట్టండి' అన్నాడు

'అంతే చేయాలి మరి తువ్వాయికోసం' అన్నాడు రామయ్య చుట్టనుసి రాల్చుతూ

★

బహుమానార్హత

(13-వ పేజీ తరువాయి)

ఆ వూరి సబ్ జడ్జీగారు వారు దయతో విద్యార్థి, విద్యార్థినులకు, బహుమతులు పంచి యివ్వటానికి అనుమతించారు

విద్యార్థినుల స్థానంలో మిగతా విద్యార్థినులతో పాటు, శాంత, జానక కూర్చొన్నారు

గెలుపొందిన విద్యార్థుల పట్టి తీసి హెడ్ మాస్టరు ఒక్కొక్క పేరే బిగ్గరగా చదివి, ఆయా విద్యార్థికి వచ్చిన బహుమతి తీసి సబ్ జడ్జీగారి చేతి కిస్తున్నాడు సబ్ జడ్జీ ఆ బహుమతులను విద్యార్థులకు ఇస్తున్నారు గెలుపొందిన విద్యార్థు లొక్కొక్కరే బహుమతులు స్వీకరించి సబ్ జడ్జీకి నమస్కారం చేసి, తమ స్థానాలకు తిరిగి వెళ్లిపోతున్నారు బహుమతులు పొందినవారి ముఖాల్లో ఆనందం చిందులు తొక్కుతున్నది శాంత తనపేరు ఎప్పుడు వస్తుందా అని ఎదురుచూస్తున్నది

చివరకు శాంతపేరు రానేవచ్చింది హెడ్ మాస్టరు వ్యాసరచనలోను, వక్తృత్వపోటి పరీక్షలలోను ప్రథమ బహుమతి స్కూలు ఫైనలు విద్యార్థిని 'శాంత'కు వచ్చిందని బిగ్గరగా ప్రకటించాడు హెడ్ మాస్టరు తన్ను పిలవబోతున్నాడని శాంత లేవపోయింది ఆ ఉత్సాహంలో కాని వెంటనే హెడ్ మాస్టరు ఇలా అన్నాడు

"శాంత ఈ నెల స్కూలుజీతం చెల్లించలేదు కాన, ఆమె పేరు స్కూలు రిజష్టరులోనుంచి కొట్టివేయబడింది స్కూలు విద్యార్థులు కానివారు ఈ వార్షికోత్సవ బహుమతుల కర్హులు కారు కావున 'శాంత'కు రావలసిన వెండిపతకము, వ్యాసరచనలోను, వక్తృత్వపోటీలోను రెండవ స్థానంలో వచ్చిన 'శారద'కు బహూకరింపబడుతుంది శారద ముందుకు వచ్చి బహుమతి తీసుకోవచ్చు"

ఈ మాటలు వినగానే శాంతహృదయం ఆగిపోయినట్లయింది ఆమెకళ్లల్లో నీళ్లు గిర్రున తిరిగినయి వళ్లు తూలిపడబోయింది కాని ప్రక్కనే ఉన్న జానకి ఆమెను గట్టిగా పట్టుకొనటంచేత శాంత క్రిందపడలేదు శాంత ఇక అక్కడ ఒక్క క్షణం కూడ కూర్చోలేకపోయింది జానకిసహాయంతో మెల్లగా ఇంటికి చేరుకొన్నది

'తనకు ఎంత అవమానం జరిగింది? తను స్కూలుజీతం కట్టకపోతే తను గెల్చుకొన్న బహుమతికి అర్హత కోల్పోయినట్లేనా? ఈ ప్రపంచములో డబ్బే ప్రధానమా? బీదవాళ్లకు ప్రపంచములో స్థానము లేదా? ఏపని సాధించాలన్నా డబ్బే గీటురాయా? మానవజీవితంలో ఆర్థికమైన ఎత్తు పల్లాలు దేవుడే శాసిస్తున్నాడా? ప్రభుత్వమూ, ప్రజలూ అంటారే? ప్రభుత్వబాధ్యత ఎంతవరకు? అసలు ప్రభుత్వం దేనికి? ప్రజల దగ్గరనుంచి పన్నులు వసూలుచేసి తమ పొట్టలు నింపుకోటానికా? ప్రజలకు తిండీ, గుడ్డా, వుండటానికి యిల్లూ, చదువుకోటానికి ఉచితపాఠశాలలు ఏర్పరచటం ప్రభుత్వ కనీసబాధ్యత కాదా? మాది స్వతంత్రదేశం, మాది స్వతంత్రరాజ్యం అంటారే? దేనికి స్వతంత్రము? చదువుకోటానికి అందరికీ సమాన హక్కు లేదా? చదువుకోటానికే సౌకర్యాలు కల్పించలేని ప్రభుత్వం, ప్రభుత్వం అనిపించుకోటానికి తగుతుందా?'

ఆనాడురాత్రి ఎంత బ్రతిమాలినా శాంత భోజనం చేయలేదు ఆమెహృదయంలోని వేదన మనకెలా తెలుస్తుంది? ఆ పరిస్థితుల్లో ఆమె పడే వ్యధని అక్షరాలద్వారా చెప్పటం కష్టసాధ్యం

ఆ మరునాడు రాజారావు తెల్లవారుజామున ఎందుకో లేచాడు ప్రక్కనే ఉన్న శాంతమంచము వేపు చూశాడు మంచం శూన్యంగా ఉంది ప్రక్క తలగడవేపు అంతా తడిసుద్దయింది రాజారావుకు అనుమానం కలిగి, ఇల్లంత గాలించాడు కాని శాంత ఎక్కడా కనపడలేదు దొడ్లోకి వెళ్లి చూశాడు

దొడ్లో బావిలో శాంతశవము తేల్తూ ఉండటము రాజారావు కంటపడింది

★

రు 100 బహుమానం

(గవర్నమెంటు రిజష్టర్డు)

తెల్ల వెంట్రుకలను అంత మొందించండి రంగులు వాడకండి మా ఆయుర్వేద సువాసన "సెంట్రల్ మోహిని ఆయిల్" 60 ఏళ్లుదాకా నల్లగా ఉంచును ఇది మీ దృష్టిని వృద్ధిపరచి తల నొప్పిని కుదర్చుతుంది కొన్ని వెంట్రుకలు తెల్లబడితే రూ 2-8-0తో ఒక సీసా (మూడు ఒకసారి 6-8-0) కొనండి హెచ్చుగ తెల్లబడితే 3-8-0 (మూడు ఒకసారి 9-0-0) తలంతా తెల్లబడితే రు 5 0 0 (మూడు ఒకసారి రు 12) కొనండి ఇది అబద్ధమని ఋజువుచేసిన వారికి రు 100 బహుమానం పూర్ణ విశ్వాసానికి అణాన్నర స్టాంపు పంపి గ్యారంటీ తీసుకొనండి

Bharat Kalyan Aushadhalaya

Post Bag No 6725, Calcutta (A P)